

Zápis č. 16/17-20(217)

z řádného zasedání Akademického senátu FCH VUT v Brně
konaného 23. října 2018, 14:00 hodin
zasedací místnost děkanátu FCH

Přítomni: Diviš, Flegr, Komendová, Obruča, Palovčík, Pilátová, Pořízka, Sedláček, Szotkowski, Šimončičová, Šintajová.

Omluveni: Hároniková, Krajčovič, Kalina, Opravil,

Hosté: Hladík, Pekař, Repková, Vala, Weiter.

Program:

1. Zahájení zasedání
2. Řešení konceptu výuky předmětu Matematika I a II
3. Pravidla přiznávání doktorských stipendií a doplatků rozdílů doktorských stipendií
4. Různé

AD 1)

Předseda AS FCH VUT přivítal přítomné a zahájil zasedání. S navrženým programem všichni souhlasili.

AD 2)

Předseda AS FCH VUT v Brně požádal předsedkyni KAP AS FCH VUT o uvedení do problematiky. Dr. Komendová informovala, že dne 4. 6. 2018 obdržela KAP dopis - podnět od prof. Pekaře, který se týkal výuky matematiky, resp. postupu při řešení konceptu výuky matematiky. KAP se sešla dne 26. 6. 2018, problematiku projednala a závěr jednání byl takový, že KAP žádá o zařazení bodu do programu jednání AS FCH VUT.

Doplnil předseda AS FCH: Dopis lze rozdělit na dvě části, kde v první je komentováno zveřejnění výsledků studentské ankety a druhá část se věnuje postupu při řešení celkového konceptu výuky matematiky. Prof. Pekař dodal, že hlavním cílem první části dopisu bylo to, aby se akademičtí pracovníci měli možnost vyjádřit k anonymní kritice na adresu akademických pracovníků od studentů. Proto žádá, aby i tento dopis byl přílohou zápisu z jednání Akademického senátu FCH VUT v Brně. Akademický senát sdělil, že tento aspekt, kdy zveřejněním ankety formou přílohy zápisu, dojde ke zveřejnění anonymní kritiky, byl nedopatřením opomenut.

Nikdo z přítomných členů AS neměl námitky proti tomu, aby byl dopis prof. Pekaře součástí zápisu z AS FCH formou přílohy.

V této souvislosti se dr. Sedláček dotázal, jaký je standardní postup při řešení podobných situací, tedy při řešení podnětů od studentů. Otázka byla rozvedena i na úroveň toho, jaká je role garantů studijních programů a garantů předmětů.

Reagoval děkan: Obecně podnětů dostává více a jejich řešení záleží vždy na povaze a obsahu konkrétní problematiky. Nikdy ovšem nejsou řešeny anonymní podněty.

Při řešení uvedeného problému - konceptu matematiky - děkan reagoval pouze na dopis, který byl adresován právě jemu. Tento dopis neobsahoval žádné výsledky anket, ale dotýkal se pouze obsahu předmětu matematika, jako přílohu uváděl sylaby předmětu. Proto byl postup takový, že byla provedena analýza stavu a ten byl projednán na jednání Rady

studijních programů, která je poradním orgánem. Jejími členy jsou vesměs garanti studijních programů a ředitelé ústavů. Rovněž bylo vyžádáno stanovisko garanta předmětu.

Obecně lze konstatovat, že role garantů studijních programů je s novelou vysokoškolského zákona posílena a je ukotvena ve vnitřních normách a předpisech VUT.

Doplňuje prof. Pekař: Z pohledu zákona o VŠ je zásadní role pouze garanta studijního programu; pokud jde o rady studijních programů a garanty předmětů - jedná se o definice na úrovni VUT a chybí stanovení jejich pravomocí a odpovědností. Proděkanka dr. Repková dodala, že i proto je komunikace mezi garantem studijního programu a garantem předmětu naprosto zásadní.

AD 3)

Tento bod byl do programu jednání zařazen na žádost SK AS FCH VUT v Brně, proto předseda AS FCH požádal zástupce SK AS, aby uvedl přítomné do problematiky.

Ing. Palovčík informoval, že jednání bylo iniciováno na základě podnětu některých studentů, kteří upozornili na rozdíly ve výši přiznaného stipendia. SK AS se tedy sešla dne 8. 10. 2018 a projednávaly se následující body:

- Stipendia studentům DSP byla navýšena od března 2018 - bude doplacen rozdíl za leden a únor, případně jakou formou?
- Studentům, kteří jsou nyní ve třetím ročníku studia, se změnilly podmínky v průběhu studia - bude toto nějak zohledněno?

Reagoval děkan: Všechny prostředky, které jsou přiděleny na stipendia, jsou i na stipendia použity. Veškeré možnosti vyplacení stipendií stipendia definuje Stipendijní řád, který rozeznává 6 druhů stipendií a při přiznání stipendia studentům je vždy postupováno přesně dle uvedeného řádu. I v případě, že vznikne určitý finanční přebytek, i tento je možno použít pouze v souladu s tímto řádem, např. udělením mimořádného stipendia, a to na základě žádosti studenta, školitele nebo „z moci úřední“. Podrobněji jsou možnosti vyplacení stipendií na FCH specifikovány ve směrnici FCH č. 4/2017, včetně dodatku a v rozhodnutí děkana č. 11/2018.

Jako podmínka pro přidělení vyšší částky na stipendium byly v souladu se Stipendijním řádem stanoveny takové podmínky, které odpovídají požadavkům Studijního a zkušebního řádu na průběh studia v DSP. Podmínku splnilo po kontrole 1. 9. 2018 pouze cca 45 % studentů. Navíc bylo zjištěno, že někteří kvalitní studenti těmto podmínkám, proto bylo stanoveno další dodatečné kritérium - jakákoliv publikační činnost v časopise s IF, kterým již na zvýšené stipendium „dosáhlo“ cca 65 % studentů.

Doc. Obruča: Řada studentů nevyhověla z formálních důvodů. Pravidla pro udělení mimořádného stipendia nebyla nikde veřejně definována, studenti tedy nemohli na nová pravidla reagovat. Rozhodnutí o udělení mimořádných stipendií bylo provedeno k datu 1. 9. 2018, nicméně samotné rozhodnutí se řídilo se pravidly definovanými rozhodnutím děkana č.4/2018 ze dne 19. 9. 2018.

Pokud jde o druhý dotaz, již v rozhodnutí děkana č. 7/2017 z loňského roku bylo uvedeno (čl. 1, odst. 4), že od akademického roku 2018/2019 bude postupováno v souladu s čl. 6, odst. 4 směrnice děkana č. 4/2017, takže studenti měli tzv. „přechodné období“ jeden celý akademický rok a mohli se na tuto situaci připravit.

Následovala diskuze k tomuto bodu:

Ing. Szotkowski:

- Pokud student podal přihlášku k SDZ v řádném termínu (tj. do 30. 4.), ale z časových důvodů se nesešla komise, bude toto nějak zohledněno? Pokud bude SDZ vykonána např. v listopadu, bude přiznáno navýšené stipendium nebo je třeba čekat na další kontrolu splnění podmínek do konce akademického roku?

Odpověď - děkan FCH: Dojde-li k tomu, že nebylo možné svolat komisi, potom je důležité, aby student o takové situaci informoval. Kontrola plnění povinností se provádí zatím 1x ročně (k 1. 9.); jedná se o záležitost administrativně náročnější, proto se dosud neuvažovalo o častějším přepočítávání stipendií - souvisí to také s plánováním finančních prostředků. Nicméně děkan principiálně připustil možnost případného navýšování řádných doktorských stipendií v průběhu roku.

Doc. Obruča:

- Navýšování řádných doktorských stipendií je velice aktuální téma, které má zásadní dopad na vědeckou ale také pedagogickou činnost na FCH. Současný systém udělování stipendií působí na studenty značně demotivačně a to především proto, že řada pravidel je definována případně konkretizována až v průběhu studia nicméně jejich platnost je aplikována zpětně. Konkrétní příklad: pravidla, podle kterých bude přidělováno stipendium na akademický rok 2018/2019 byly popsány až rozhodnutím děkana č. 11/2018 ze dne 19. 9. 2018. Až v rámci tohoto rozhodnutí byly přesně definovány podmínky (např. u publikací autorský podíl 0,3 u článku v časopise s jakýmkoliv IF), které jsou v předchozích dokumentech (především směrnice děkana č.4/2017) definovány jen obecně (např. u publikací „kvalitní publikační činnost“). Vzhledem k termínu zahájení platnosti rozhodnutí děkana č. 11/2018 na tyto nová pravidla nemohli studenti reagovat ve svém studiu a upravit tomuto požadavku své publikační výstupy, nemohli na ně reagovat ani ve své zprávě o doktorském studiu (termín odevzdání 31.7.2018) ani školitelé v rámci hodnocení doktoranda (termín odevzdání 31.8.2018), studenti ani školitelé nebyly ani v předstihu upozorněni, že je nezbytné zadat data do IS Apollo. Zvolený parametr pro uznání publikační činnosti je nešťastný, protože diskvalifikuje studenty pracující ve větších kolektivech nicméně na kvalitních publikacích v časopisech s vysokým IF (např. studentka, která je první autorkou u článku v časopise 1. kvartilu, nesplní dle tohoto systému podmínku pro navýšení stipendia). Celkově je obtížné hodnotit kvalitu vědecké a publikační činnosti na základě binárních kritérií, protože dochází k přílišnému zjednodušení velice komplexní problematiky. Bylo by vhodné, kdyby publikační činnost doktorandů byla hodnocena s ohledem na řadu kritérií (např. výše IF a další parametry definující kvalitu časopisu v daném oboru, souvislost s disertační prací atd.) a to v diskuzi se školitelem případně oborovou radou. Zároveň by při udělování stipendií bylo vhodné brát v potaz plnění dalších povinností (výjezd do zahraničí, pedagogická aktivita), které mohou být objektivním důvodem pro dočasné nenaplnění některého kritéria. Proto by bylo vhodné studenty hodnotit individuálně ve spolupráci se školitelem a umožnit průběžné navýšení řádného doktorského stipendia v průběhu akademického roku při splnění dílčí povinnosti.

Odpověď - děkan FCH: Snaha byla taková, aby kritéria nebylo možno naplňovat účelově, např. nerealistickým uvedením velkého počtu studentů jakožto autorů na 1 publikaci a zároveň zajistit, aby studenti byli opravdovými autory publikací (v souladu s VŠ zákonem a standardy v oborech DSP), což předpokládá jejich větší podíl na publikaci. Dále je potřeba, aby kritéria byla transparentní a jednoznačně vyhodnotitelná, tedy binární. U

studentů, kteří mají publikační úspěchy (například tedy i uvedená studentka), je možné ocenit studenty jinými způsoby, které jsou motivaci určeny, např. podat žádost na udělení Ceny děkana, udělení mimořádného stipendia nebo stipendia v rámci projektů specifického výzkumu.

Dr. Sedláček:

- Bylo by možné stipendia stanovovat 2x ročně?

Odpověď - děkan FCH: Frekvence stanovování stipendií byla zatím dodržena dle dosavadních zvyklostí, nicméně s ohledem na stávající situaci bude zvážena možnost stanovit výši stipendia i v průběhu roku, např. na konci zimního semestru.

Obecně lze konstatovat, že pokud vzniknou nové podněty na základě zkušeností se stávajícím systémem, je vhodné tyto zkušenosti diskutovat a promítnout do návrhu změny pravidel pro rozdělování stipendií na FCH.

Závěrem předseda AS FCH konstatoval, že Akademický senát se sejde na pracovní schůzce, z níž by měl vzejít detailnější popis problémů a současně i návrh na jejich řešení.

AD 4)

(na začátku projednávání tohoto bodu odchází doc. Obruča a po svém příspěvku se z další účasti z časových důvodů omluvil i děkan FCH).

Děkan FCH, prof. Weiter

- Upřesnil informaci z minulého zasedání: Akreditační materiály habilitačních a profesorských řízení, o kterých informoval, projednává pouze Vědecká rada FCH, Akademickému senátu tedy nebudou předkládány, nicméně AS bude podrobně informován.

Předseda AS, doc. Diviš

- Byla započata diskuze týkající se změn v Jednacím řádu AS FCH - návrh byl odeslán děkanovi FCH, který jej připomínkoval - měl pouze jednu připomínku, a to k čl. 5, bodu 7, kde navrhuje modifikaci, a to doplnění slova „zejména“.

Následovala diskuze k uvedenému bodu, kde převládal názor, že vložení slova „zejména“ do textu bodu 7 čl. 5 může způsobit to, že dokument bude významněji pozměněn v běžící předkládací lhůtě a členové AS FCH tak nebudou mít dostatečný čas k prostudování nového dokumentu. Rovněž bylo konstatováno, že stávající návrh je ve shodě s Jednacím řádem AS VUT, článek 5 (bod 6).

Předseda AS FCH tedy zformuloval návrh usnesení:

Akademický senát FCH VUT v Brně souhlasí s tím, aby do čl. 5, bodu 7 bylo doplněno slovo „zejména“ - navrhované znění uvedeného bodu by bylo:

„Předkladatel je oprávněn předložený návrh pozměnit, zejména pokud změny vyplývají z připomínek členů AS FCH, komisí, komor AS FCH či AS FCH jako celku.“

Hlasování:

Pro:	0
Proti:	10

Zdržel se: 0

Usnesení: Akademický senát AS FCH VUT v Brně neschvaluje doplnění slova „zejména“ do Jednacího řádu AS FCH VUT v Brně, čl. 5, bodu 7. Znění tohoto bodu tedy zůstává původní, a to: „Předkladatel je oprávněn předložený návrh pozměnit, pokud změny vyplývají z připomínek členů AS FCH, komisí, komor AS FCH či AS FCH jako celku.“

Další příspěvky do diskuze nebyly; předseda AS FCH tedy poděkoval všem za účast. Následující zasedání bude řádné a uskuteční se dne 20. 11. 2018 ve 14:00 hodin.

Brno, 26. 10. 2018

Zapsala: Mgr. Ilona Pipková

.....
Kristína Šintajová
Předsedkyně SK AS FCH

.....
Mgr. Renata Komendová, Ph.D.
Předsedkyně KAP AS FCH

.....
doc. Ing. Pavel Diviš, Ph.D.
Předseda AS FCH

Brno, 4. 6. 2018

Vážení členové komory akademických pracovníků,

obracím se na vás jakožto členy reprezentanta zájmů a vůle akademických pracovníků FCH a s odkazem na čl. 13, odst. 1 Jednacího řádu AS FCH VUT s následujícím vyjádřením.

Přílohou zápisu AS FCH č. 06/17-20(207) ze zasedání dne 27. 3. 2018 je jakási anketa studentů k výuce matematiky, doprovázející dokumenty SK AS FCH VUT v téže příloze. Je to ovšem příloha zápisu senátu, tedy vizitka celého senátu. Chci vyjádřit své rozčarování nad tím, že tato anketa byla takto učiněna veřejnou (alespoň v intranetu FCH), aniž by se někdo aspoň pozastavil nad tím, že pod rouškou anonymity prezentuje osobně jmenovité výpady (v jednom případě jen skrytě pod funkcí garanta předmětu) vůči akademickým pracovníkům VUT bez toho, že by byla ověřována pravdivost těchto tvrzení či byla napadeným pracovníkům dána možnost se k nim vyjádřit. Jsem opravdu jediný, kdo bez toho, nebo bez pádných důkazů, považuje tato tvrzení za pomluvy? Souzní to se zájmy akademických pracovníků? Jaké mravy tady chceme pěstovat? A to bez ohledu na to, zda by anketa byla zveřejněna, či zůstala uvnitř senátu.

Ani zbylá tvrzení ankety podle mého názoru neodpovídají tomu, k čemu a jak bychom měli studenti vést. Jen velmi těžko se mi v nich hledají faktické údaje a racionální argumenty, vidím především emoční vyjádření. Ale to už se mi nechce rozebírat. S jistým zármutkem jsem si v souvislosti s onou anketou SK či SU nakonec přečetl čl. III, odst. 1 a 5 i čl. IV, odst. 5 Etického kodexu VUT.

Jedním z důvodů zaslání tohoto vyjádření je naděje, že stejně tak, jako SK přijala za své osobní výlevy několika studentů a prosadila je do zápisu senátu, i KAP přijme za své osobní výlevy byť jediného, ale stále akademického pracovníka, prosadí je do zápisu senátu, aby byla zachována aspoň nějaká stopa odezvy druhé části akademické obce na onu anketu, troufám si říci, stopa zájmu a vůle akademického pracovníka. Jakékoli další zamyšlení a aktivity následné tomuto mému vyjádření jsou plně ve vašich rukou, já sám už ničeho nežádám.

Děkuji za přečtení i přemýšlení.

Miloslav Pekař